

Asia: VN/13206/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi vetymarkkinalaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Fingrid Datahub Oy (jäljempänä FGDH) kiittää mahdollisuudesta lausua vetymarkkinalain ja siihen liittyvien lakien luonnokseen. Lausuntomme keskittyy erityisesti luonnokseen osaan, jossa on esitetty uudistettu laki energiamarkkinoiden valvonnasta (myöhemmin valvontalaki).

Yleisellä tasolla näemme hyväksi, että ehdotettu valvontalaki ja erityisesti sen 45 § selkeyttäisi Energiaviraston oikeutta saada tehtäviensä hoitamiseen tarvittavaa tietoa FGDH:lta sekä muilta keskitetyn tiedonvaihdon yksiköiltä. Haluaisimme kuitenkin kiinnittää huomiota muutamiin yksityiskohtiin.

1 Valvontalaki 45 §. Energiaviraston tiedonsaantioikeus sähkökaupan, maakaasukaupan tai vetykaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksiköltä,

Valvontalain luonnoksen 45 § 2 momentin mukaisesti Energiavirastolla olisi oikeus saada keskitetyn tiedonvaihdon yksikön hallussa olevat, valvontalaissa ja muissa lainsäädännössä Energiavirastolle määrättyjen seuranta- ja tilastointitehtävien hoitamiseen tarpeelliset aggregoidut tiedot. FGDH:n näkemyksen mukaan tiedonsaantioikeus tulisi rajata koskemaan ainoastaan keskitetyn tiedonvaihdon tietoja, jotka on tallennettu keskitetyn tiedonvaihdon järjestelmään.

Tämän lisäksi näemme ongelmallisena käsitteen ”aggregoidut tiedot” epämääräisyyden. Aggregoiduilla tiedoilla tarkoitetaan yleisesti tietoja, jotka saadaan summaamalla lähtötietoja joidenkin ryhmittelytekijöiden suhteen. Lähtötietojen tietojärjestelmän tietomallin ominaispiirteistä ja toisaalta pyydetyistä aggregointitasosta ja ryhmittelytekijöistä riippuen tällaisten tietojen toimittaminen saattaisi vaatia myös monimutkaisempaa tietojen analysointia. FGDH:n näkemyksen mukaan tulisi varmistua siitä, että tietojen toimittaminen ei edellytä monimutkaisempaa tietojen

analysointia tai arviointia ennen tietojen toimittamista Energiavirastolle. Aggregoitujen tiedon toimittamisen tulisi perustua selkeästi ennakolta määritettyyn logiikkaan tai sääntöihin ja se tulisi olla mahdollista automatisoida täysin.

Valvontalain luonnoksen 45 § 3 momentin mukaisesti Energiavirastolla olisi mahdollisuus antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten ja mitkä 2 momentissa tarkoitettut tiedot tulisi asettaa sen saataville. Näkemyksemme mukaan 3 momentin tekstissä esitetty rajausta on hieman laajempi kuin 3 momentin perustelutekstissä esitetty rajausta. Perustelutekstin mukaan määräyksen tulisi koskea ainoastaan tietojen toimitusmuotoa ja toimitustapaa. Ehdotetun pykälän ja sen perusteluiden tekstiä tulisi tarkentaa vastaamaan paremmin toisiaan. Toimitusmuodosta ja -tavasta tulisi sopia yhdessä tietojen luovuttavan tahon kanssa, jotta varmistetaan teknisesti parhaiten soveltuva ratkaisu ko. tiedonvaihdon osalta.

FGDH näkee tärkeänä, että edellä mainittujen tietojen jakamiseen liittyvät pyynnöt ja määräykset tulee tehdä hyvissä ajoin ennen tarvetta tietojen hyödyntämiseen, jotta tietojen luovuttamiseksi tarvittavat järjestelmäkehitykset pystytään toteuttamaan tehokkaasti.

2 Valvontalaki 18 § Vahvistuspäätöksen aineellisoikeudellinen perusta

Valvontalain 18 § käsittelisi Energiaviraston tekemien ehtojen ja menetelmien vahvistuspäätösten aineellisoikeudellista taustaa. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Energiaviraston mahdollisuudesta huomioida vahvistuspäätöksessä tiettyjen varautumiseen liittyvien lakien kuten valmiuslain tuomat velvoitteet. 2 momentin kokonaisvaltainen merkitys jää kuitenkin epäselväksi. Näkemyksemme mukaan vahvistuspäätöksissä tulisi huomioida kaikki toiminnanharjoittajan kannalta relevantti sääntely, joka voi olla muutakin kuin ehdotuksen lakitekstissä lueteltu. Perustelutekstissä tulisikin näkemyksemme mukaan selventää ehdotetun ”huomioon ottamisen” merkitystä sekä tehdä tarpeen mukaan vastaavat selvennykset ehdotuksen lakitekstiin.

3 Vetymarkkinalaki 8 §. Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan vetyverkkolupa

Lisäksi haluaisimme tuoda esille vetymarkkinalain luonnoksen 8 § mainitun mahdollisuuden siirtää vetykaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin liittyvät tehtävät sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle. Vaikka keskitetyn tiedonvaihdon tehtävissä on nähtävissä synergioita eri toimialojen välillä, FGDH:n näkemyksen mukaan vetykaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita ei tulisi saattaa sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön tehtäväksi. Näkemyksemme mukaan eri toimialojen keskitetyn tiedonvaihdon yksiköiden on tarkoituksenmukaista keskittyä omaan ydinosamisalueeseensa ja siten maininta vetykaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen siirtämisestä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle tulisi poistaa lakiluonnoksesta.

Lisätietoja antaa:

Marko Juslin

marko.juslin@fingrid.fi

Aho Pasi
Fingrid Datahub Oy

Juslin Marko
Fingrid Datahub Oy